

Trakya Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Profilini ve Oryantasyon Gereksinimlerini Belirleme Çalışması¹

Determination Study of Trakya University International Student Profile and Assessment of Orientation Requirements

Oya ONAT KOCABIYIK², Seda DONAT BACIOĞLU³

Öz: Bu araştırmanın amacı, Trakya Üniversitesi'nde öğrenim gören uluslararası öğrencilerin profilini ve oryantasyon gereksinimlerini belirlemektir. Araştırmanın örneklemini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında, Trakya Üniversitesi'ne yeni kayıt yaptıran, hazırlık ve birinci sınıfta okuyan uluslararası öğrenciler oluşturmaktadır (N=171). Araştırma betimsel tarama modelinde olup, araştırmada "Öğrenci Profili Anketi" ile "Yeni Kayıt Yaptıran Öğrenciler için Oryantasyon Gereksinimlerini Değerlendirme Anketi" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde frekans ve yüzdelik dağılımları kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, öğrencilerin daha çok sağlık ve eğitim alanını tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca kaliteli eğitim göreceklere düşündükleri için Trakya Üniversitesi'ni ilk sıralarda tercih ederek geldikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin üniversite ile ilgili özellikle bölüm, staj ve burs programları, yerleşke ve yakın çevresi, yerleşkede bulunan sosyal faaliyetler ve psikolojik danışma hizmetleri ile ilgili oryantasyon gereksinimleri olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar sözcükler: Uluslararası Öğrenci, öğrenci profili, oryantasyon.

Cite this article as:

Onat Kocabiyyık, O.& Donat Bacioğlu, S. (2019). Trakya Üniversitesi uluslararası öğrenci profilini ve oryantasyon gereksinimlerini belirleme çalışması. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(1), 161-172.

Abstract: The purpose of this research is to determine the profile of the international students and the orientation requirements of the students studying at Trakya University. The sample of the study constitutes international students who are newly enrolled in Trakya University and study preparatory and first grade in 2017-2018 academic year (N = 171). The research is in a descriptive model and the "Student Profile Questionnaire" and the "Questionnaire Survey on Orientation Requirements for Newly Enrolling Students" were used in the research. Frequency and percentage distribution were used in the analysis of the obtained data. According to the findings of the research, it is concluded that students prefer more health and education area. In addition, it is determined that they prefer Trakya University because they think they will receive quality education. It is determined that students have orientation requirements related to university, especially department, internship and scholarship programs, campus and their surroundings, social activities in the campus and psychological counseling services.

Keywords: International Student, student profile, orientation.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Orientation services are included in student personality services and they are services based on the program designed to help students adapt to the university. International student orientation has become an important issue for universities in recent years. The reason is to increase the number of international students with the aim of internationalization in higher education. According to the Higher Education Institution statistics on 2017-2018 academic year, there is a total of 125138 international students enrolled in universities in Turkey. This also requires some improvements and arrangements for the students. When the literature is examined, it is seen that there are a lot of studies about the problems experienced by international students but there are limited studies about international student orientation which should be among the suggestions to solve these problems. The aim of this study is to determine the profile of Trakya University international students and their orientation needs. The results

¹ Bu çalışmanın özeti "13. Uluslararası Balkan Eğitim ve Bilim Kongresinde" sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Dr. Öğr. Üyesi, Trakya Üniversitesi, e-posta: oyaonat@trakya.edu.tr

³ Dr. Öğr. Üyesi, Trakya Üniversitesi, e-posta: sedadonatbacioğlu@trakya.edu.tr

are expected to contribute to the orientation needs of international students and the orientation programs to be developed by universities to meet these needs.

Method

In this research, survey method was used to determine the profile and orientation needs of international students of Trakya University. The population of the study consists of international students enrolled in the faculties and schools of the Trakya University central campus during the 2017-2018 academic year (N = 707). The sample of the research; international students who are newly enrolled in Trakya University and who are in preparatory and first year were chosen by random assignment (N = 171). In the research, "Students Profile Inventory" developed by the researchers and "Inventory of Determining Orientation Needs of University Students Newly Enrolled" developed by Özyürek, Arıkan ve Şahin (2016) were used. In this inventory, there are questions about the needs of the students to get information about the campus and its surroundings, to introduce the activities in the campus, information on the protection of psychological health, and to benefit from psychological counseling and guidance services. In the analysis of the data, content analysis was used and the results were given as frequency and percentage distribution.

Result and Discussion

The results for determining the international student profile, which is the primary objective of the research, are as follows: The majority of the international students at Trakya University consist of students who start the university graduated from high school, live in the village / town in the country they live in, live in the dormitory in the campus and take a spending money from their family. The students preferred health sciences and education faculties. Most of them settled in their first choice. The most preferred reasons for choosing Trakya University are quality in education and university entrance score; the least preferred reason; internet research and promotion are affected. Among the reasons affecting the department preference were the most special interest, employment and family effect. They are affected by at least promotions. According to international higher education mobility and Turkey's position report (DEİK, 2013), students prefer the country and department giving best education according to their business in the future.

The second aim of the study is to determine the orientation needs of international students; students need to get information about the social activities in the nearby environment and campus. Since students take a long time to get to know the environment, they try to learn something through trial and error and cause adaptation problems. Therefore, support activities should be carried out for students' needs. Orientation activities, introductory activities they want students to have in their departments. Students want to meet international students who are most like themselves. Most of them find communication with other individuals stressful (Özçetin, 2013). Because of the fact that they are looking for friendships close to their own culture, the guidance of international students in upper classes can be used. In the context of counseling and guidance, international students need assistance; often, the anxiety of exam, coping with stress, efficient study, career development and job application, decision-making ability and assertiveness; students are most in need of individual counseling service. The university decrease their anxiety in the registration period by giving information about registration, education programme and evaluation system.

Counseling services should be sensitive to the problems of international students to support the adaptation of the students. Student profile studies are important in terms of recognizing the characteristics of the students who prefer the university. In this way, universities can make improvements and arrangements for the current profile. It will be more appropriate to prepare an orientation program that will meet the students' orientation needs rather than to organize random orientation activities. It is an indisputable reality that international students experience a process of adaptation problem. Therefore, the establishment of a consultancy unit in which the students can get support in their living areas (school, dormitory, etc.), supporting these units by the expert staff will be effective in eliminating the psychological risks and problems they may face (Otrar et al., 2002).

The results of the study show that there is a need for a well-planned and programmed orientation model that can serve the needs, development and adaptation of international students according to the aims and conditions of the university.

1. GİRİŞ

Oryantasyon hizmetleri, öğrenci kişilik hizmetleri içinde yer alan, üniversite yaşamına yeni başlayan öğrencilerin yeni ortamlarına alışmalarına yardımcı olmak amacıyla yürütülen planlı programlı hizmetlerdir. İlk bakışta oryantasyon, yeni kayıtlı gelen öğrencilere yönelik eğitim-öğretim yılının başlamasını takiben ilk haftalarda okula uyum sağlama amacıyla yapılan çalışmalar gibi görünse de aslında yıl boyunca devam eden çalışmalar olduğunun ve sonraki yıllarda da kendini yenileyerek devam eden bir süreç olduğunun altını çizmek gerekmektedir. Türkiye'deki üniversitelerde oryantasyon hizmetlerinin verilmesiyle ilgili yönetmelikler çok eski bir geçmişe sahip değildir. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda yapılan değişiklikle (T.C. Resmî Gazete, 1984) üniversitelerde psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri için yasal çerçeveler belirlenmiştir (Akbalık, 1999; Kutlu, 2004). Hizmetlerin kapsamında, oryantasyon, kariyer psikolojik danışması, bireyle ve grupla psikolojik danışma gibi çalışmalardan söz edilmiştir. Bu amaçla Türkiye'deki üniversitelerde oryantasyon programları farklı düzeylerde de olsa düzenlenmektedir. Oryantasyon çalışmaları kapsamında, sıklıkla tanıtım programları, akran rehberliği, geziler, konferans-panel gibi etkinlikler üniversitelerce yapılmaktadır.

Uluslararası öğrenci oryantasyonu ise son yıllarda üniversitelerin çok önem verdikleri bir konu haline gelmiştir. Eğitimin artan önemi ile yükselen talep ve bunu karşılamak için, eğitim hizmetlerinden daha yüksek pay alma çabası ile uluslararası alanda oluşmuştur. Artan rekabete küreselleşme ve teknolojik değişimin etki ve sonuçları da eklenince eğitim-öğretimde, özellikle yükseköğretimde uluslararası öğrenci hareketliliği canlanmıştır (Sağırlı, 2007). Yüksek Öğretim Kurumunun 2017-2018 eğitim-öğretim yılı istatistikleri Türkiye'deki üniversitelere kayıtlı toplamda 125.138 uluslararası öğrenci bulunduğu yönündedir (YÖK istatistikleri, 2018). Yükseköğretimde uluslararasılaşmanın hedefinde olan uluslararası öğrenci sayısının artırılması beraberinde bu öğrenciler için üniversiteyi çekim merkezi haline getirmek üzere işleyişte bazı iyileştirmeler ve düzenlemeler yapmayı da zorunlu kılmaktadır. Bunlar arasında, üniversitelerin fiziki ve akademik altyapısının ve sosyal imkânlarının uluslararası öğrenciler için hazır hale getirmesi, İngilizce ve diğer temel dillerde eğitim imkânı sağlanması, fiyatlandırma ve diplomaların diğer ülkelerde tanınması ön koşul olarak görülmektedir. Uluslararası öğrenciler, yeni bir kültürle ilk temaslarından itibaren eğitim sürecinin tamamında kendilerine yol gösterecek ve sorunlarına çözüm bulacak bir yapıya ihtiyaç duymaktadırlar. Yurt dışındaki uygulamalarda uluslararası öğrenci ofisleri olarak adlandırılan birimler oryantasyon sürecine dahil olmak üzere öğrencilerin eğitim gördükleri süre zarfında önemli bir rol üstlenmektedir.

Alanyazın incelendiğinde, uluslararası öğrencilerin yaşadıkları sorunları ortaya koymaya yönelik çok fazla çalışma (Acar Güvendir, 2018; Kıroğlu, Kesten ve Elma, 2010; Kılıçlar, Sarı ve Seçilmiş, 2012; Özçetin, 2013; Zhang ve Goodson, 2011) olduğu görülmüştür. Örneğin; Cura ve Işık (2016) tarafından yapılan bir çalışmada, uluslararası öğrencilerin uyumları ile aile, arkadaşlar ve kurum tarafından sağlanan desteğin seviyesi arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Araştırmanın sonucu olarak aile, arkadaşlar ve kurum tarafından sağlanan destek, uluslararası öğrencilerin uyum seviyelerini arttırmaktadır. Coşkunserçe ve Bedir-Erişti (2017), uluslararası öğrencilerin kültürel uyum sürecine yönelik tasarım tabanlı araştırma yaklaşımına dayalı çevrimiçi oryantasyon uygulaması geliştirdikleri çalışmalarının sonucunda, çevrimiçi sistem ile uluslararası öğrencilere sunulan danışmanlık hizmetinin etkili olduğu görülmüştür.

Uluslararası öğrencilerin uyum sürecini kolaylaştıran oryantasyon hizmetlerinin önemi ve gerekliliğinden yola çıkarak buradan elde edilecek sonuçların, uluslararası öğrencilerin oryantasyon gereksinimlerini ve bu gereksinimleri karşılamaya yönelik üniversitelerce uygulanmak üzere geliştirilecek oryantasyon programları ile ilgili çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Özellikle bu çalışmada diğer çalışmalardan farklı olarak Trakya Üniversitesi'ne yeni kayıt yaptıran uluslararası öğrencilerin oryantasyon gereksinimleri belirlenerek üniversite tarafından geliştirilebilecek oryantasyon programına fayda sağlayabilir.

Bu nedenle araştırmanın amacı, Trakya Üniversitesi uluslararası öğrencilerinin profilini belirlemek ve oryantasyon gereksinimlerini incelemektir. Bu temel amaç kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

1. Trakya Üniversitesi'ne yeni kayıt yaptıran uluslararası öğrencilerin profili nasıldır?
2. Trakya Üniversitesi'ne yeni kayıt yaptıran uluslararası öğrencilerin oryantasyon gereksinimleri nelerdir?

2. YÖNTEM

Bu çalışmada, Trakya Üniversitesi uluslararası öğrencilerinin profilini ve oryantasyon gereksinimlerini belirlemek üzere betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evreni, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Trakya Üniversitesi merkez kampüsü bünyesindeki fakülte ve yüksekokullarda kayıtlı uluslararası öğrencilerden meydana gelmektedir (N=707). Araştırmanın örneklemini ise; seçkisiz atama yöntemiyle belirlenmiş Trakya Üniversitesi'ne yeni kayıt yaptıran, hazırlık ve birinci sınıfta okuyan uluslararası öğrenciler oluşturmaktadır (N=171). Örnekleme yer alan öğrencilere araştırmacılar tarafından geliştirilen “Öğrenci Profili Anketi” ve Özyürek, Arıkan ve Şahin (2016) tarafından geliştirilen “Yeni Kayıt Yaptıran Öğrenciler için Oryantasyon Gereksinimlerini Değerlendirme Anketi” uygulanmıştır.

Öğrenci Profili Anketinde; yaş, cinsiyet, bölüm, fakülte/yüksekokul, hayatının büyük bölümünü geçirdiği yer, Edirne’de nerede yaşadıkları, aylık bireysel giderlerini nasıl karşıladıkları, Anne, baba eğitim durumu, Trakya Üniversitesini ve okuduğu bölümü tercih etme nedenleri ve boş zamanlarını nasıl değerlendirdikleri gibi sorular yer almaktadır. Sorular için seçenekler sunulmuş ve öğrencilerin birden fazla seçeneği işaretleyebilmesine fırsat verilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yapılmış, sonuçların gösterilmesinde frekans ve yüzdelik dağılımlarına yer verilmiştir.

Yeni Kayıt Yaptıran Öğrenciler için Oryantasyon Gereksinimlerini Değerlendirme Anketinde ise; öğrenim göreceği yerleşke ve yakın çevresiyle, yerleşkede bulunan faaliyetlerin tanıtılmasıyla, psikolojik sağlıkların korunması ve geliştirilmesiyle, yararlanmak istedikleri psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleriyle ilgili bilgilerin yer aldığı sorular sorulmuştur. Bu başlıklar altında yer alan sorular için seçenek sunulmuş öğrencilerin birden fazla seçeneği işaretleyebilmesine olanak verilmiştir. Verilerin analizinde, içerik analizi kullanılmış, sonuçların frekans ve yüzdelik dağılımları verilmiştir.

3. BULGULAR

Tablo 1. Cinsiyet, hayatının büyük bölümünü geçirdiği yer, Edirne’de yaşadığı/yaşayacağı yer ve aylık bireysel giderlerini karşılama değişkenine ait frekans ve yüzdelik dağılım

3.1. Öğrenci Profiline İlişkin Bulgular

Cinsiyet	f	%
Kadın	124	72.5
Erkek	42	27.5
Toplam	171	100.0
Hayatının Büyük Bölümünü Geçirdiği Yer	f	%
Köy-Kasaba	68	39.8
Büyükşehir	43	25.1
İl	42	24.6
İlçe	18	10.5
Toplam	171	100.0
Yaşadığı Yer	f	%
Yurt	108	63.2
Ev	60	35.1
Akraba yanı	3	1.8
Toplam	171	100.0
Aylık Bireysel Giderlerini Karşılama	f	%
Harçlık	130	76.0
Burs	35	20.5
Kredi	3	1.8
İşte Çalışma	3	1.8
Toplam	171	100.0

Araştırmada ilk olarak uluslararası öğrencilerin profili belirlenmiştir. Öğrenci profiline ilişkin bulgular, Tablo 1., Tablo 2. ve Tablo 3.’te sunulmuştur.

Araştırmada cinsiyet, hayatının büyük bölümünü geçirdiği yer, Edirne’de yaşadığı/yaşayacağı yer ve aylık bireysel giderlerini karşılama değişkenine ait frekans ve yüzdeler Tablo 1’de gösterilmiştir. Araştırma grubunun %72.5’ini kadın, %27.5’ini ise erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Hayatının büyük bölümünü geçirdiği yer değişkenine ait frekans ve yüzdeler ise; %39.8’i köy-kasaba, %25.1’i büyükşehir, %24.6’sı il ve %10.5’i ilçede yaşamış uluslararası öğrenciler oluşturmaktadır. Edirne’de yaşadığı yer değişkenine ilişkin yüzdeler incelendiğinde; %63.2’sinin yurtdışı, %35.1’inin evde ve %1.8’inin akraba yanında yaşadığı görülmektedir. Araştırmada uluslararası öğrencilerin aylık bireysel giderlerini karşılama değişkenine ait frekans ve yüzdeler ise; %76.0’sının harçlık, %20.5’inin burs, %1.8’inin kredi ve işte çalışarak bireysel giderlerini karşıladığı görülmektedir.

Tablo 2. Fakülte, üniversiteye girdiği yıl ve bölümünü tercih sırası değişkenine ait frekans ve yüzdeler dağılımı

Fakülte	f	%
Sağlık Bilimleri	48	28.1
Eğitim	29	17.0
İİBF	15	8.8
Edebiyat	15	8.8
Tıp	13	7.6
Eczacılık	12	7.0
Mühendislik	11	6.4
MYO	11	6.4
Mimarlık	6	3.5
İlahiyat	5	2.9
Diş	3	1.8
Fen	3	1.8
Toplam	171	100.0
Üniversiteye Girdiği Yıl	f	%
Liseyi bitirdiği yıl	134	78.4
İkinci deneme	23	13.5
Üçüncü deneme	9	5.3
Dört ve üzeri deneme	5	2.9
Toplam	171	100.0
Bölümünü Tercih Sırası	f	%
1,00	96	56.1
2,00	30	17.5
3,00	25	14.6
4,00	10	5.8
5,00	4	2.3
6,00	6	3.5
Toplam	171	100.0

Araştırmada fakülte, değişkenine ilişkin Tablo 2’deki yüzdeler incelendiğinde; %28.1’ini sağlık bilimleri, %17.0’ını eğitim, %8.8’ini İİBF ve edebiyat, %7.6’sını tıp, %7.0’ını eczacılık, %6.4’ünü mühendislik ve MYO, %3.5’ini mimarlık, %2.9’ünü ilahiyat, %1.8’ini diş ve fen fakültesinin olduğu anlaşılmaktadır. Araştırma kapsamındaki uluslararası öğrenciler üniversiteye girdiği yıl değişkenine göre incelendiğinde, %78.4’nün liseyi bitirdiği yıl, %13.5’inin ikinci, %5.3’ünün üçüncü, %2.9’unun dördüncü ve üzeri denemede üniversiteye yerleştikleri görülmektedir. Araştırmada uluslararası öğrencilerin bölümünü tercih sırası değişkenine ait frekans ve yüzdeler dağılımı incelendiğinde ise; %56.1’i birinci sırada, %17.5’i ikinci, %14.6’sı üçüncü, %5.8’i dördüncü, %3.5’i altıncı ve %2.3’ü beşinci sırada tercih ettiği görülmektedir.

Tablo 3. Trakya Üniversitesi’ni ve okuyacağı bölümü tercih etme nedenleri değişkenine ait frekans ve yüzdelik dağılımları

Trakya Üniversitesini Tercih Etme Nedenleri		
Etme Nedenleri	f	%
Kaliteli eğitim	59	34.5
Puanının tutması	53	31.0
Gelecekte iş imkânı	28	16.4
Öğretmen/çevre önerisi	26	15.2
İnternet araştırmaları	15	8.8
Tanıtlardan etkilenme	13	7.6
Aile baskısı	4	2.3

Trakya Üniversitesinde Okuyacağı Bölümü Tercih Etme Nedenleri		
Etme Nedenleri	f	%
Özel İlgi	85	49.7
Gelecekte iş imkânı	55	32.2
Aile/çevre önerisi	20	11.7
Bölümdeki eğitimin kalitesi	15	8.8
Öğretmen yönlendirmesi	8	4.7
Tanıtlardan etkilenme	5	2.9

Araştırmada uluslararası öğrencilerin Trakya Üniversitesi’ni tercih etme nedenleri değişkenine ait frekans ve yüzdelik dağılımı Tablo 3’te gösterilmiştir. Araştırma grubunun %34.5’i kaliteli eğitim, %31.0’i puanın tutması, %16.4’ü gelecekte iş imkânı, %15.2’si öğretmen/çevre önerisi, %8.8’i internet araştırmaları, %7.6’sı tanıtlardan etkilenme ve %2.3’ü ise aile baskısını tercih nedeni olarak göstermiştir.

Araştırmada uluslararası öğrencilerin Trakya Üniversitesi’nde okuyacağı bölümü tercih etme nedenleri değişkenine ait frekans ve yüzdelik dağılımı incelendiğinde %49.7’si özel ilgi, %32.2’si gelecekte iş imkânı, %11.7’si aile/çevre önerisi, %8.8’i bölümdeki eğitimin kalitesi, %4.7’si öğretmen yönlendirmesi, %2.9’u tanıtlardan etkilenmeyi neden olarak göstermiştir.

3.2. Yeni Kayıt Yaptıran Öğrencilerin Oryantasyon Gereksinimlerine İlişkin Bulgular

Araştırmada ayrıca öğrencilerin oryantasyon gereksinimleri belirlenmiştir. Buna yönelik bulgulara Tablo 4., Tablo 5., Tablo 6., Tablo 7., Tablo 8., Tablo 9. ve Tablo 10.’da yer verilmiştir.

Tablo 4. Trakya Üniversitesi hakkında bilgi edinme değişkenine ait frekans ve yüzdelik dağılımları

Trakya Üniversitesi Hakkında Bilgi Edinme	f	%
Kazandığım bölümün dersleri	110	64.3
Uluslararası öğrenci değişim programları	108	63.2
Kredi, burs, katkı payı vb. Olanakları	107	62.6
Staj olanakları	107	62.6
Yurt dışı staj programları	101	59.1
Ders geçme sistemiyle ilgili yönetmelikler	96	56.1
Yurt ve barınma olanakları	85	49.7
Öğrencilerin düzenledikleri etkinlikler	81	47.4
Kurs olanakları	81	47.4
Kulüpler	77	45.0
Ulusal öğrenci değişim programları	69	40.4
Kariyer planlaması ile ilgili hizmetler	69	40.4
Çift ana dal ve yan dal programlarının tanıtılması	65	38.0

Sportif olanaklar	58	33.9
Yarı zamanlı çalışma olanakları	58	33.9
Sanatsal olanakları	55	32.2
Yatay ve dikey geçiş yönetmeliği	54	31.6
Bölmeler arası geçiş olanakları	52	30.4
Üniversite içindeki ve dışındaki sportif yarışmalar	48	28.1
Disiplin konularıyla ilgili yönetmelikler	47	27.5
Üniversite içindeki ve dışındaki sanatsal etkinlikler	38	22.2

Uluslararası öğrencilerin Trakya Üniversitesi hakkında bilgi edinme değişkenine ait frekans ve yüzdeler dağılımı Tablo 4'te gösterilmiştir. Örneklemin %64.3'ü kazandığım bölümün dersleri, %63.2'si uluslararası öğrenci değişim programları, %62.6'sı kredi, burs, katkı payı vb. olanakları ve staj olanakları, %59.1'i yurt dışı staj programları, %56.1'i ders geçme sistemiyle ilgili yönetmelikler, %49.7'si yurt ve barınma olanakları hakkında bilgi edinmeyi önemli bulmuşlardır.

Tablo 5. Trakya Üniversitesi'nde öğrenim göreceği yerleşkenin yakın çevresindeki önemli yerler hakkında bilgi edinme değişkenine ait frekans ve yüzdeler dağılımı

Yerleşkenin Yakın Çevresindeki Yerler Hakkında Bilgi Edinme	f	%
Hastane ve sağlık merk. adres ve tel. no	111	64.9
Kütüphanelerin adres ve tel. no	100	58.5
Kitapçıların adres ve tel. No	87	50.9
Fotokopicilerin adres ve tel. no	83	48.5
Restaurant ve kafelerin adres ve tel. no	75	43.9
Taksi duraklarının adres ve tel. no	69	40.4
Bilet satış ofislerinin adres ve tel. No	64	37.4
Özel yurtların adres ve tel. No	55	32.2
Emlakçıların adres ve tel. No	55	32.2
Müzelerin adres ve tel. No	48	28.1
Sinemaların tel. No	47	27.5
Uçak bileti satış yeri adres ve tel. No	44	25.7
Muhtarlık adres ve tel. No	21	12.3

Uluslararası öğrencilerin Trakya Üniversitesi'nde öğrenim göreceği yerleşkenin yakın çevresindeki önemli yerler hakkında bilgi edinme değişkenine ait frekans ve yüzdeler dağılımı Tablo 5'te gösterilmiştir. Araştırma grubunun %64.9'u hastane ve sağlık merkezlerin, %58.5'i kütüphanelerin, %50.9'u kitapçıların, %48.5'i fotokopicilerin, %43.9'u restaurant ve kafelerin, %40.4'ü taksi duraklarının adres ve telefon numaraları hakkında bilgi edinmeyi önemli bulmuşlardır.

Tablo 6. Yerleşke hakkında bilgi edinme değişkenine ait frekans ve yüzdeler dağılımı

Yerleşke Hakkında Bilgi Edinme	f	%
Kütüphane	105	61.4
Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri	84	49.1
Dekanlık, öğrenci işleri, derslikler	83	48.5
Yaşam merkezi ve ders kitapları satış yerleri	81	47.4
Sosyal tesisler	81	47.4
Kültür merkezi	75	43.9
Koruma ve güvenlik hizmetleri	63	36.8

Büyük kafeterya/yemekhane ve restoranları	59	34.5
Haberleşme olanakları ve bankaları	54	31.6

Uluslararası öğrencilerin yerleşke hakkında bilgi edinme değişkenine ait frekans ve yüzdelik dağılımı Tablo 6’da gösterilmiştir. Araştırma grubunun %61.4’ü kütüphane, %49.1’i psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri, %48.5’i Dekanlık, öğrenci işleri, derslikler, %47.4’ü yaşam merkezi ve ders kitapları satış yerleri ve sosyal tesisler hakkında bilgi edinmeye ihtiyaç duymaktadırlar.

Tablo 7. Yerleşkede bulunan faaliyetler hakkında bilgi edinme değişkenine ait frekans ve yüzdelik dağılım

Yerleşkede Bulunan Faaliyetler Hakkında Bilgi Edinme	f	%
Öğrenci toplulukları	96	56.1
Söyleşi, konferans, seminer, çalıştay gibi etkinlikler	92	53.8
Projeler	87	50.9
Spor olanakları	85	49.7
Yerleşke genelinde düzenlenen “Bahar Şenlikleri”, sinema-tiyatro gösterileri gibi sosyal ve sanatsal etkinlikler	79	46.2

Uluslararası öğrencilerin yerleşkede bulunan faaliyetler hakkında bilgi edinme değişkenine ait frekans ve yüzdelik dağılımı Tablo 7’de gösterilmiştir. Araştırma grubunun %56.1’i öğrenci toplulukları, %53.8’i söyleşi, konferans, seminer, çalıştay gibi etkinlikler, %50.9’u projeler, %49.7’si spor olanakları gibi faaliyetler hakkında bilgi edinmeyi önemli bulmuşlardır.

Tablo 8. Öğrenim görülecek bölümle ilgili olması istenilen faaliyetler değişkenine ait frekans ve yüzdelik dağılım

Öğrenim Görülecek Bölümle İlgili Olması İstenilen Faaliyetler	f	%
Diğer uluslararası öğrencilerle tanışmayı	113	66.1
Bölümündeki öğretim elemanlarıyla tanışma toplantısı	90	52.6
Diğer Türk öğrencilerle tanışmayı	89	52.0
Bölümün ve Fakültenin/Yüksekokulun bulunduğu binayı tanımayı	63	36.8
Bölümün ve Fakültenin/Yüksekokulun tarihsel geçmişini öğrenmeyi	57	33.3

Uluslararası öğrencilerin öğrenim görecekları bölümle ilgili olmasını istedikleri faaliyetler değişkenine ait frekans ve yüzdelik dağılımı Tablo 8’de gösterilmiştir. Araştırma grubunun %66.1’i diğer uluslararası öğrencilerle tanışmayı, %52.6’sı bölümündeki öğretim elemanlarıyla tanışma toplantısını, %52.0’ı diğer Türk öğrencilerle tanışmayı, %36.8’i bölümün ve fakültenin/yüksekokulun bulunduğu binayı tanımaya yönelik faaliyetlerin olmasını istemişlerdir.

Tablo 9. Psikolojik sağlığın korunması ve geliştirilmesi hakkında bilgi edinme ya da beceri geliştirme değişkenine ait frekans ve yüzdeler dağılımı

Psikolojik Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi Hakkında Bilgi Edinme ya da Beceri Geliştirme	f	%
Sınav kaygısı	119	69.6
Stresle başetme yolları	111	64.9
Verimli ders çalışma becerisi	98	57.3
Kariyer gelişimi ve iş başvurusu yapma	96	56.1
Karar verme becerileri	93	54.4
Girişkenlik becerileri	80	46.8
Etkili zaman yönetimi	73	42.7
Depresyonla başetme	65	38.0
Kaygıyla başetme	60	35.1
Öfke denetleme	60	35.1
Kişilerarası iletişim ve çatışma çözme	54	31.6
Mükemmeliyetçilik duygusuyla başetme	37	21.6
Karşı cinsle yakın ilişkiler kurma becerileri	35	20.5
Cinsellik ve korunma yöntemleri	34	19.9
Alkol ve madde bağımlılığıyla başetme	33	19.3

Uluslararası öğrencilerin psikolojik sağlığın korunması ve geliştirilmesi hakkında bilgi edinme ya da beceri geliştirme değişkenine ait frekans ve yüzdeler dağılımı Tablo 9’da gösterilmiştir. Araştırma grubunun %69.6’sı sınav kaygısı, %64.9’u stresle başetme yolları, %57.3’ü verimli ders çalışma becerisi, %56.1’i kariyer gelişimi ve iş başvurusu yapma, %54.4’ü karar verme becerileri, %46.8’i girişkenlik becerileri hakkında bilgi edinme ve beceri geliştirmeyi önemli bulmuşlardır.

Tablo 10. Yararlanılmak istenilen psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri değişkenine ait frekans ve yüzdeler dağılımı

Yararlanılmak İstenilen Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri	f	%
Bireyle psikolojik danışma	100	58.5
Kariyer planlama becerileri kazandırmaya yönelik etkinlikler/çalışmalar	84	49.1
Seminerler/ Toplantılar	73	42.7
Öğrencilerin yaşadıkları kriz durumlarına yönelik hizmetler	54	31.6
Akran rehberliği	48	28.1
Üniversitemizdeki Psikolojik Danışma ve Rehberlik Birimi’nin web sayfasında çeşitli konuları kapsayan broşürler	48	28.1
Çalışma grupları	44	25.7
Grupla psikolojik danışma	38	22.2

Uluslararası öğrencilerin yararlanılmak istenilen psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri değişkenine ait frekans ve yüzdeler dağılımı Tablo 10’da gösterilmiştir. Araştırma grubunun %58.5’i bireyle psikolojik danışma, %49.1’i kariyer planlama becerileri kazandırmaya yönelik etkinlikler/çalışmalar, %42.7’si seminerler/ toplantılar, %31.6’sı öğrencilerin yaşadıkları kriz durumlarına yönelik hizmetlerden yararlanmak istemeyi önemli bulmuşlardır.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırmanın birinci amacı olan uluslararası öğrenci profilini belirleme çalışmasından elde edilen sonuçlar şöyledir: Trakya Üniversitesi'nde eğitim-öğretim gören uluslararası öğrencilerin büyük çoğunluğu liseyi bitirdiği yıl üniversiteye başlayan, bulunduğu ülkede köy/kasabada yaşayan, yurttan kalan, ailesinden harçlık alarak geçinen öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrenciler, ağırlıklı olarak sağlık bilimleri ve eğitim fakültesini tercih etmişler; çoğu ilk tercihinde yerleşmiştir. Öğrencilerin Trakya üniversitesini tercih etme nedenleri arasında en fazla kaliteli eğitim ve puanın tutması; en az internet araştırmaları ve tanıtımlardan etkilenme yer almaktadır. Bölüm tercihini etkileyen nedenler arasında ise en fazla özel ilgi duyma, iş imkânı ve aile yer alırken; en az tanıtımlardan etkilendikleri görülmüştür. Uluslararası yükseköğretim hareketliliği ve Türkiye'nin konumu raporuna göre (Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu, 2013), öğrenciler çalışmak istediği alanda en iyi eğitimi veren ülke ve okulu tercih etmektedirler. Başka bir deyişle; eğitimin kalitesi, eğitim süreciyle bağlantılıdır. Bu tam anlamıyla eğitimde ülkenin akademik saygınlığa sosyal desteğe ve farklılıklara anlayışa işaret etmektedir. Ayrıca akademik kaynakların yeterliliği ve akademisyenlerin öğretme kabiliyeti de ülkenin eğitim kalitesini belirleyen hususlar arasındadır (DEİK, 2017). Benzer şekilde, Karabük Üniversitesinde uluslararası öğrencilerle yapılan durum analizi çalışmasının sonucunda, öğrencilerin ülke, üniversite ve bölüm tercihleri arasında, gelişmiş ülke imajı, puanın yeterli olması, eğitim kalitesi ve bölüme ilgileri olduğu bulunmuştur (Yıldırım ve ark., 2016). Tekelioğlu ve ark. (2012), uluslararası öğrencilerin ülke ve üniversite seçimini etkileyen faktörlerle ilgili yapmış oldukları araştırmanın sonucunda, Türkiye'deki üniversitelerin ve eğitim kalitesinin kendi ülkeleri ile kıyasladıklarında daha iyi ve ileri olması, eğitim ücreti ve burs imkânı gibi faktörlerin etkili olduğu görülmüştür. Aynı araştırmanın bir diğer sonucu, uluslararası tanınırlığın yetersiz olması, fırsatların ve imkânların uluslararası platformlarda yeterince ifade edilemediği gerçeğidir. Bu durum, üniversitelerin yurtdışında tanınırlığını artırma konusundaki çabalarını yeniden gözden geçirmeleri gerektiğine işaret etmektedir.

Araştırmanın ikinci amacı olan uluslararası öğrencilerin oryantasyon gereksinimlerini belirleme çalışmasından elde edilen sonuçlar; öğrencilerin yerleşke dışında kalan yakın çevre, yerleşke ve yerleşkedeki sosyal faaliyetler hakkında bilgi edinme ihtiyacında olduklarıdır. Öğrencilerin, üniversite ile ilgili bilgi edinmek istedikleri konular sırasıyla; kazandığı bölümü tanımak, öğrenci değişim programları, kredi/burs, staj, yurt/barınma, devamında da akademik hizmetler ve sosyal etkinlikler hakkında bilgi almak olmuştur. Yükseköğrenime yeni başlayan öğrencilerin gittikleri ülke/şehri tanımaması, üniversiteyle, yönetim, program ve öğretimle ilgili uyulması gereken kuralları bilmemesi ve aileden ilk kez ayrılmaları öğrencilerin ilk zamanlarda bocalamasına neden olmaktadır (Kolunsağ ve Vatansever-Özdemir, 2007). Öğrenmeleri ve çevreyi tanımaları uzunca bir zaman aldığı için deneme yanılma yoluyla bir şeyleri öğrenmeye çalışmaları zaman kaybı ve uyum sorunlarına neden olmaktadır. Bu aşamada dikkat edilmesi gereken husus, bu durumda olan öğrencilere ihtiyaçlarına yönelik destek faaliyetlerinin ve bilgilendirmelerin yapılmasıdır (Korkmaz, 2000). Öğrencilerin bölümlerinde olmasını istedikleri oryantasyon etkinlikleri, tanışma etkinlikleridir. Öğrenciler en çok kendi gibi olan uluslararası öğrencilerle tanışmak istemektedirler. Yabancı bir ülkeye yeni gelmiş olan kimselerin çoğu, uyum süreçlerinin başında ev sahibi ülke üyeleriyle sınırlı düzeyde etkileşimde bulunurlar ve bu kimselerle bireylerarası iletişimi genellikle stresli bulurlar (Özçetin, 2013). Bu sebepten dolayı kendi dili, inancı ve kültürüne yakın arkadaşlık arayışında olmaları, üst sınıflardaki uluslararası öğrencilerin rehberliği uyum sağlama sürecinde beklendik bir durum denebilir.

Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri bağlamında, uluslararası öğrencilerin sıklıkla yardım alma ihtiyacı içinde oldukları konular; sınav kaygısı, stresle başa çıkma, verimli ders çalışma, kariyer gelişimi ve iş başvurusu yapma, karar verme becerisi geliştirme ve girişkenlik olup; öğrenciler en çok bireysel psikolojik danışma hizmetinden yararlanma ihtiyacı

içindedirler. Bireyin, çevrenin taleplerine birey veya grup olarak kendisini uyarlayabilme yeteneğine psikolojik uyum denilmektedir (Kılıçlar, Sarı ve Seçilmiş, 2012). Zhang ve Goodson (2011), hem lisans hem de lisansüstü uluslararası öğrencilerin psikososyal uyumunun yordayıcılarına odaklanan, Ocak 1990 ve Ocak 2009 arasında hakemli dergilerde yayınlanan altmış dört çalışmanın bir meta-analizini gerçekleştirmiştir. Bu çalışmanın sonunda, stres, sosyal destek, İngilizce yeterlilik, menşei ülke / ülke, Amerika Birleşik Devletleri'nde ikamet süresi, kültürleşme, Amerikalılarla sosyal etkileşim, öz-etkililik, cinsiyet ve kişilik gibi psikososyal uyumun anlamlı bir şekilde yordadığını bulmuşlardır. Eğitim sistemindeki farklı değerlendirme yöntemleri ve değerlendirme süresi özellikle onlar için stresli olabilir. Bazı öğrenciler, yazma konusunda iyidir, diğerleri ise çoktan seçmeli sınavlarda daha iyidir. Üniversitenin değerlendirme yöntemlerine aşına olmayan öğrenciler kayda değer kaygı duyabilirler. Uluslararası öğrenciler, öğretmenlerinden test hazırlığı ve test çözme stratejileri hakkında rehberlik almaları konusunda teşvik edilmelidir. Üniversite, öğrencilerin kayıt, müfredat ve derecelendirme sistemleri hakkında bilgi ve bilgi sahibi oldukları bir ortam yaratarak öğrencilerin kaygılarını hafifletebilir. Oryantasyon, uluslararası öğrenciler için ağ oluşturma ve özel ders, kütüphane ve danışmanlık hizmetleri gibi kaynakları belirlemek için altın bir fırsattır (Mesidor ve Sly, 2016). Öğrencilerin yardım aramaya ilişkin tutumları incelendiğinde; Özçetin (2013)'in araştırmasına katılan uluslararası öğrencilerin %63.3'ü (n=140) yaşadığı problemleri kendisinin çözmeye çalıştığını ifade ederken %35.3'ü (n=78) mutlaka ilgili yerlerden yardım isteyeceğini belirtmiştir. Üniversite eğitimi için aynı ülke içinde yer değiştiren gençler bile uyum sorunu yaşarken, farklı ülkeden gelen gençler için bu durum kaçınılmazdır. Bazı uluslararası öğrenciler ev sahibi ülkeye uyum sağlamaya çalışırken depresyon, anksiyete, akademik zorluklar, ilişki sorunları (Nilsson ve ark., 2004; Yi ve ark., 2003; Yokuşko ve ark., 2008), yalnızlık ve kültürel uyum ile uğraşırlar (Yokushko ve ark., 2008). Öğrencilerin uyumunu desteklemek için psikolojik danışma hizmetlerinin daha etkili ve uluslararası öğrenci sorunlarına duyarlı olması gerekmektedir.

Bu çalışma, Trakya Üniversitesi merkez kampüsünde eğitim-öğretim gören uluslararası öğrencilerle sınırlıdır. Araştırmanın sonuçları, uluslararası öğrencilerin ihtiyaçlarına, üniversitenin amaç ve koşullarına göre öğrenci gelişimine ve uyumuna hizmet edebilecek planlı ve programlı iyi bir oryantasyon modeline ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Oryantasyon ve akademik danışmanlık hizmetlerinin doğrudan alıcısı ve yararlanıcısı olarak öğrenciler, bu hizmetlerin verimliliği ve etkililiğini değerlendirme bakımından önemli bir veri kaynağıdır (Ekinci ve Burgaz, 2007). Öğrenci profili çalışmaları üniversitenin kendisini tercih eden öğrencilerin özelliklerini tanıması ve kendi kitlesine hitap edecek iyileştirmeler ve düzenlemeler yapması açısından önemli olacaktır. Gelişigüzel oryantasyon etkinlikleri düzenlemek yerine üniversitelerin öğrencilerin oryantasyon gereksinimlerine cevap verecek bir oryantasyon programının hazırlanması amaca daha uygun olacaktır.

Uluslararası öğrencilerin bir uyum/uyumsuzluk süreci yaşadıkları tartışılmaz bir gerçekliktir. Bundan dolayı bu öğrencilerin içinde buldukları yaşam alanlarında (okul, yurt vb.) destek alabilecekleri bir danışmanlık birimi kurulması, uzman personelce diğer imkanları itibarıyla bu birimlerin desteklenmesi, karşılaşılabilecekleri psikolojik risk ve sorunların giderilmesinde etkili olacaktır (Otrar ve ark, 2002).

5. KAYNAKLAR

- Acar Güvendir, M. (2018). The Relation of an International Student Center's Orientation Training Sessions with International Students' Achievement and Integration to University. *Journal of International Students*, 8 (2), 843-860.
- Akbalık, G. (1999). Bilgilendirme ve grupla psikolojik danışmanın üniversite birinci sınıf öğrencilerinin üniversiteye uyumları üzerine etkisi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 30, 159-180.
- Coşkunserçe, O., & Bedir-Erişti, S.D. (2016). Uluslararası öğrencilerin kültürel uyum sürecine yönelik tasarımı tabanlı araştırma yaklaşımına dayalı çevrimiçi oryantasyon uygulamasının geliştirilmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 7(1), 83-104.
- Cura, Ü., & Işık, A. N. (2016). Uluslararası öğrencilerin akademik uyumuna kültürleşme stresi ve sosyal desteğin etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 41(184).
- DEİK (Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu) (2013). Uluslararası yükseköğretim ve Türkiye'nin konumu. Eğitim Ekonomisi İş Konsey Raporu, İstanbul.
- Ekinci, C. E., & Burgaz, B. (2007). Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin bazı akademik beklenti ve memnuniyet düzeyleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 120-134.
- Kılıçlar, A., Sarı, Y., & Seçilmiş, C. (2012). Türk dünyasından gelen öğrencilerin yaşadıkları sorunların akademik başarılarına etkisi: Turizm öğrencileri örneği. *Bilgi-Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 61, 157-172.
- Kıroğlu, K., Kesten, A., & Elma, C. (2010). Türkiye'de öğrenim gören uluslararası lisans öğrencilerinin sosyo-kültürel ve ekonomik sorunları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 26-39.
- Kolunsağ, A., & Vatansver Özdemir, G. (2007). Sürdürülebilir oryantasyon modeli ve Sakarya Üniversitesi'ndeki durum. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 211-229.
- Kutlu, M. (2004). *Üniversite öğrencilerinin alıştırma-oryantasyon hizmetlerine ilişkin karşılaştıkları sorunlar ve beklentileri*. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda sunulmuş bildiri. 6-9 Temmuz 2004 İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Mesidor, J.K., & Sly, K.F. (2016). Factors that contribute to the adjustment of international students. *Journal of International Students*, 6(1), 262-282.
- Nilsson, J. E., Berkel, L. A., Flores, L. Y., & Lucas, M. S. (2004). Utilization rate and presenting concerns of international students at a university counseling center: Implications for outreach programming. *Journal of College Student Psychotherapy*, 19, 49-59.
- Otrar, M., Ekşi, H., Dilmaç, B., & Şirin, A. (2002). Türkiye'de öğrenim gören Türk ve akraba topluluk öğrencilerinin stres kaynakları, başa çıkma tarzları ile ruh sağlığı arasındaki ilişki üzerine bir araştırma. *Educational Science: Theory & Practice*, 2(2), 481-506.
- Özçetin, E. (2013). Yükseköğrenim gören uluslararası öğrencilerin sosyal uyumlarını etkileyen etmenler. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özyürek, R., Arıkan, D., & Şahin, M. (2016). Ege Üniversitesi öğrencilerinin oryantasyon ve akademik danışmanlık hizmetleri ile ilgili gereksinimlerinin belirlenmesi. *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 1233-1270.
- T.C. Resmî Gazete (1984). Yükseköğretim Kurumları Mediko-Sosyal Sağlık, Kültür ve Spor İşleri Dairesi Uygulama Yönetmeliği, 18301, s. 24-29, 3 Şubat 1984.
- Sağırlı, M. (2007). Eğitimin küreselleşmesi. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 2007, 53 (1). www.arastirmax.com/system/files/dergiler/51602/makaleler/53/1/arastirmax_9794_pp_423-475.pdf adresinden 11.06.2018 tarihinde elde edilmiştir.
- Tekelioğlu, S., Başer, H., Örtlek, M., & Aydın, C. (2012). Uluslararası öğrencilerin ülke ve üniversite seçiminde etkili faktörler: Vakıf Üniversitesi örneği. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 191-200.
- Yakushko, O., Davidson, M., & Sanford-Martens, T. C. (2008). Seeking help in a foreign land: International students' use patterns for a U.S. university counseling center. *Journal of College Counseling*, 11(1), 6-18.
- Yıldıran, C., Özkan, D., & Büyükyılmaz, O. (2016). Uluslararası lisans öğrencilerinin durum analizi: Karabük Üniversitesi. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 20-34. doi number :<http://dx.doi.org/10.21733/IBAD.35>
- Yi, J. K., Lin, J. C. G., & Kishimoto, Y. (2003). Utilization of counseling services by international students. *Journal of Instructional Psychology*, 30(4), 333-342.
- Zhang, J., & Goodson, P. (2011). Predictors of international students' psychosocial adjustment to life in the United States: A systematic review. *International Journal of Intercultural Relations* 35(2), 139-162.